

## فهرست مطالب

| صفحه | عنوان                                                  |
|------|--------------------------------------------------------|
| ۱    | پیشگفتار                                               |
| ۵    | فصل اول: تعریف و طبقه‌بندی بدهی‌های غیر جاری           |
| ۵    | مقدمه                                                  |
| ۵    | بدهی‌های غیر جاری                                      |
| ۱۲   | تأمین مالی از بازار پول                                |
| ۱۳   | مشارکت مدنی                                            |
| ۱۸   | فروش اقساطی                                            |
| ۲۲   | تسهیلات ارزی                                           |
| ۳۰   | تأمین مالی از بازار سرمایه                             |
| ۳۰   | اوراق قرضه                                             |
| ۳۱   | ویژگی‌های اوراق قرضه                                   |
| ۳۲   | انواع اوراق قرضه                                       |
| ۳۸   | سایر انواع اوراق قرضه خاص                              |
| ۳۸   | تاریخچه انتشار اوراق قرضه در ایران                     |
| ۴۰   | ابزارهای بدهی بازار سرمایه اسلامی                      |
| ۴۴   | تفاوت‌های اوراق قرضه و اوراق مشارکت                    |
| ۴۷   | فرایند انتشار اوراق مشارکت                             |
| ۵۳   | انتشار اوراق بهادار با درآمد ثابت به صرف یا کسر        |
| ۵۹   | حالت اول) استهلاک کسر به روش نرخ مؤثر                  |
| ۶۱   | حالت دوم) استهلاک صرف به روش نرخ مؤثر                  |
| ۶۲   | شناسایی سود تحقق‌یافته در مقاطع گزارشگری صورت‌های مالی |

|    |                                                       |
|----|-------------------------------------------------------|
| ۶۴ | انتشار اوراق در بین مواعد پرداخت سود                  |
| ۶۵ | کاربرد اکسل در قیمت گذاری اوراق با درآمد ثابت         |
| ۶۶ | مخارج انتشار اوراق با درآمد ثابت                      |
| ۶۷ | گزارشگری اختصاصی طرح اوراق مشارکت                     |
| ۷۱ | تأمین مالی از دیگر منابع، سهام داران و سایر موارد خاص |
| ۷۴ | اسناد پرداختی در وضعیت های خاص                        |
| ۷۶ | تأذیه بدهی بلندمدت                                    |
| ۷۶ | تسویه نقدی زود هنگام (بازخريد قبل از سررسيد)          |
| ۷۷ | تسویه از طريق انتقال دارایی ها يا اوراق بهادار        |
| ۷۸ | تغییر شرایط قرارداد بدهی                              |
| ۷۹ | اختیار ارزش منصفانه                                   |
| ۸۰ | اندازه گیری ارزش منصفانه                              |
| ۸۰ | بحث جنجال برانگیز رویکرد ارزش منصفانه                 |
| ۸۱ | تأمین مالی خارج از ترازنامه                           |
| ۸۲ | انواع تأمین مالی خارج از ترازنامه                     |
| ۸۴ | خلاصه فصل                                             |
| ۸۵ | پیوست فصل: ارزش زمانی پول                             |
| ۸۵ | مفهومی به نام ارزش زمانی پول                          |
| ۸۷ | ارزش آتی                                              |
| ۸۷ | روش اول: استفاده از فرمول                             |
| ۸۷ | روش دوم: استفاده از جدول فاکتورهای بهره               |
| ۸۸ | روش سوم: محاسبه در اکسل                               |
| ۸۹ | ارزش آتی اقساط مساوی                                  |
| ۹۰ | روش اول: استفاده از فرمول                             |
| ۹۰ | روش دوم: استفاده از جدول فاکتور بهره                  |
| ۹۱ | روش سوم: محاسبه در اکسل                               |
| ۹۱ | ارزش فعلی                                             |
| ۹۱ | روش اول: استفاده از فرمول                             |
| ۹۲ | روش دوم: استفاده از جدول فاکتور بهره                  |
| ۹۲ | روش سوم: محاسبه در اکسل                               |
| ۹۳ | ارزش فعلی اقساط مساوی                                 |
| ۹۳ | روش اول: استفاده از فرمول                             |

| صفحه | عنوان                                               |
|------|-----------------------------------------------------|
| ۹۴   | روش دوم: استفاده از جدول                            |
| ۹۴   | روش سوم: محاسبه در اکسل                             |
| ۹۹   | پرسش ها                                             |
| ۹۹   | پرسش های                                            |
| ۱۰۲  | تمرین ها                                            |
| ۱۰۳  | مسائل                                               |
| ۱۰۷  | قضیه آموزشی ۱: شرکت لیزینگ خودرو                    |
| ۱۰۷  | چالش جدید                                           |
| ۱۰۸  | جمع آوری اطلاعات                                    |
| ۱۱۰  | قضیه آموزشی ۲: کوپن خرید پیکان منضم به اوراق مشارکت |
| ۱۱۰  | عقد قرارداد                                         |
| ۱۱۰  | روش حسابداری                                        |
| ۱۱۰  | مسائل حسابرسی                                       |
| ۱۱۲  | مسائل مبتنی بر دنیای واقعی                          |
| ۱۱۴  | فصل دوم: حقوق مالکانه                               |
| ۱۱۴  | مقدمه                                               |
| ۱۱۴  | انواع شخصیت های حقوقی                               |
| ۱۱۷  | شرکت های سهامی                                      |
| ۱۱۷  | انواع شرکت های سهامی در ایران                       |
| ۱۱۸  | نقاط قوت شرکت های سهامی عام                         |
| ۱۱۹  | نقاط ضعف شرکت های سهامی عام                         |
| ۱۲۱  | ارکان مهم شرکت های سهامی                            |
| ۱۲۵  | حقوق مالکانه                                        |
| ۱۳۱  | سرمایه پرداخت شده                                   |
| ۱۳۶  | ارزش تصفیه سهم                                      |
| ۱۳۶  | انواع سهام                                          |
| ۱۴۰  | ویژگی های سهام از منظر قانون تجارت ایران            |
| ۱۴۱  | سهام مجاز به انتشار و سهام منتشره                   |
| ۱۴۱  | اندوخته ها                                          |
| ۱۴۲  | اندوخته قانونی                                      |
| ۱۴۴  | اندوخته وجوه استهلاکی                               |

| صفحه | عنوان                                                                   |
|------|-------------------------------------------------------------------------|
| ۱۴۴  | اندوخته توسعه و تکمیل                                                   |
| ۱۴۵  | اندوخته احتیاطی (عمومی)                                                 |
| ۱۴۶  | سایر اندوخته‌ها                                                         |
| ۱۴۷  | مازاد تجدید ارزیابی                                                     |
| ۱۴۸  | سود (زیان) انباشته                                                      |
| ۱۴۸  | سهام خزانه                                                              |
| ۱۴۹  | تأسیس شرکت‌های سهامی عام                                                |
| ۱۵۹  | انتشار سهام در معاملات غیر نقدی                                         |
| ۱۶۰  | هزینه صدور سهام                                                         |
| ۱۶۳  | تبدیل شرکت سهامی خاص به سهامی عام                                       |
| ۱۶۳  | افزایش سرمایه                                                           |
| ۱۶۵  | افزایش سرمایه از محل آورده نقدی و مطالبات حال شده سهام‌داران            |
| ۱۷۰  | افزایش سرمایه از طریق انتشار سهام جایزه و مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها |
| ۱۷۷  | افزایش سرمایه از طریق تبدیل سایر انواع اوراق بهادار به سهام عادی        |
| ۱۷۸  | افزایش سرمایه از محل آورده غیر نقدی                                     |
| ۱۷۹  | افزایش سرمایه از طریق سلب حق تقدم                                       |
| ۱۸۱  | کاهش سرمایه                                                             |
| ۱۸۴  | گزارشگری سهام خزانه                                                     |
| ۱۸۸  | حسابداری سهام خزانه                                                     |
| ۱۹۲  | سیاست‌های تقسیم سود                                                     |
| ۱۹۳  | انواع سود سهام                                                          |
| ۱۹۴  | سود نقدی                                                                |
| ۱۹۷  | سود غیر نقدی                                                            |
| ۱۹۸  | سود تصفیه                                                               |
| ۱۹۹  | سود سهمی                                                                |
| ۲۰۰  | تجزیه سهام                                                              |
| ۲۰۲  | پاداش هیئت‌مدیره                                                        |
| ۲۰۴  | طرح‌های جبران خدمات مبتنی بر سهام                                       |
| ۲۰۴  | طرح‌های مبتنی بر سهام بدون تخفیف                                        |
| ۲۰۴  | طرح‌های مبتنی بر سهام با تخفیف                                          |
| ۲۰۴  | روش‌های اندازه‌گیری و شناخت مبلغ جبران خدمات                            |
| ۲۰۷  | طرح‌های سهام محدود شده                                                  |
| ۲۰۸  | حسابداری سهام ممتاز                                                     |

| صفحه | عنوان                                                                    |
|------|--------------------------------------------------------------------------|
| ۲۱۲  | ارائه و افشای اطلاعات مربوط به حقوق مالکانه                              |
| ۲۱۴  | خلاصه فصل                                                                |
| ۲۱۵  | پرسش ها                                                                  |
| ۲۱۷  | پرسش های چندگزینه ای                                                     |
| ۲۲۱  | تمرین ها                                                                 |
| ۲۲۸  | مسائل                                                                    |
| ۲۳۳  | قضیه آموزشی                                                              |
| ۲۳۳  | مسائل مبتنی بر دنیای واقعی                                               |
| ۲۳۶  | فصل سوم: سرمایه گذاری در ابزارهای مالی                                   |
| ۲۳۶  | مقدمه                                                                    |
| ۲۳۷  | ابزارهای مالی                                                            |
| ۲۳۹  | دارایی های مالی                                                          |
| ۲۴۱  | چالش اندازه گیری سرمایه گذاری در دارایی های مالی                         |
| ۲۴۲  | طبقه بندی سرمایه گذاری در دارایی های مالی                                |
| ۲۴۳  | آزمون جریان های نقدی قراردادی                                            |
| ۲۴۳  | مدل کسب و کار واحد تجاری                                                 |
| ۲۴۴  | طبقه بندی سرمایه گذاری در اوراق بدهی                                     |
| ۲۴۴  | طبقه اول: سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول                             |
| ۲۴۵  | طبقه دوم: سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول و فروش                      |
| ۲۴۶  | طبقه سوم: سرمایه گذاری مبادله ای در اوراق بدهی                           |
| ۲۴۷  | اختیار ارزش منصفانه                                                      |
| ۲۴۹  | طبقه بندی سرمایه گذاری در ابزار مالکانه                                  |
| ۲۴۹  | طبقه اول: سرمایه گذاری در ابزار مالکانه مبادله ای                        |
| ۲۴۹  | طبقه دوم: سرمایه گذاری در ابزار مالکانه غیر مبادله ای                    |
| ۲۵۰  | خلاصه طبقه بندی و روش های اندازه گیری سرمایه گذاری در دارایی های مالی    |
| ۲۵۲  | سرمایه گذاری های جاری                                                    |
| ۲۵۳  | اندازه گیری اولیه سرمایه گذاری در دارایی های مالی                        |
| ۲۵۴  | اندازه گیری بعدی سرمایه گذاری در دارایی های مالی                         |
| ۲۵۴  | حسابداری سرمایه گذاری در اوراق بدهی                                      |
| ۲۵۴  | سرمایه گذاری های نگهداری شده برای وصول - روش بهای تمام شده مستهلک شده    |
| ۲۵۹  | فروش سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول                                  |
| ۲۶۲  | سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول و فروش - روش ارزش منصفانه از طریق ... |

|     |                                                                                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------|
| ۲۶۴ | سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول و فروش - پرتفوی سرمایه گذاری                  |
| ۲۶۵ | فروش سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول و فروش                                   |
| ۲۶۸ | نقش حساب تعدیلات ارزشیابی سرمایه گذاری                                           |
| ۲۶۹ | سرمایه گذاری مبادله ای در اوراق بدهی - روش ارزش منصفانه از طریق سود یا زیان دوره |
| ۲۷۱ | انعکاس حساب های مربوط به سرمایه گذاری در اوراق بدهی در صورت های مالی             |
| ۲۷۴ | مقایسه تأثیر دو روش ارزش منصفانه بر صورت های مالی                                |
| ۲۷۵ | حسابداری سرمایه گذاری در ابزار مالکانه                                           |
| ۲۷۵ | سرمایه گذاری مبادله ای - ارزش منصفانه از طریق سود یا زیان دوره                   |
| ۲۷۶ | دریافت سود سهام                                                                  |
| ۲۷۷ | تغییرات پرتفوی - فروش سرمایه گذاری                                               |
| ۲۷۸ | تغییرات پرتفوی - خرید سهام جدید                                                  |
| ۲۷۹ | سرمایه گذاری غیر مبادله ای - ارزش منصفانه از طریق سایر اقلام سود و زیان جامع     |
| ۲۸۰ | دریافت سود سهام                                                                  |
| ۲۸۱ | تغییر ارزش منصفانه سهام                                                          |
| ۲۸۱ | فروش سرمایه گذاری                                                                |
| ۲۸۲ | سرمایه گذاری در شرکت های فرعی و وابسته                                           |
| ۲۸۲ | واحد تجاری وابسته                                                                |
| ۲۸۳ | واحد تجاری فرعی                                                                  |
| ۲۸۴ | شناخت و اندازه گیری سرمایه گذاری در شرکت های فرعی و وابسته در ...                |
| ۲۸۶ | روش ارزش ویژه                                                                    |
| ۲۸۹ | تهیه صورت های مالی مجموعه                                                        |
| ۲۹۰ | سایر موضوعات گزارشگری سرمایه گذاری ها                                            |
| ۲۹۰ | مالیات سرمایه گذاری ها                                                           |
| ۲۹۲ | کاهش ارزش سرمایه گذاری در اوراق بدهی                                             |
| ۲۹۳ | کاهش ارزش سرمایه گذاری در اوراق بدهی ثبت شده به بهای تمام شده مستهلک شده         |
| ۲۹۶ | برگشت کاهش ارزش                                                                  |
| ۲۹۷ | کاهش ارزش سرمایه گذاری در ابزار بدهی نگهداری شده برای وصول و فروش                |
| ۳۰۰ | سرمایه گذاری نگهداری شده برای وصول و فروش و دو نوع شناسایی زیان                  |
| ۳۰۱ | تغییر طبقه بندی سرمایه گذاری ها                                                  |
| ۳۰۳ | خلاصه فصل                                                                        |
| ۳۰۴ | پرسش ها                                                                          |
| ۳۰۶ | پرسش های چند گزینه ای                                                            |

| صفحه | عنوان                                                                             |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| ۳۰۸  | تمرین‌ها                                                                          |
| ۳۱۱  | مسائل                                                                             |
| ۳۱۸  | فصل چهارم: سود هر سهم                                                             |
| ۳۱۸  | مقدمه                                                                             |
| ۳۱۹  | سود پایه هر سهم                                                                   |
| ۳۲۰  | سود قابل انتساب به سهام‌داران عادی                                                |
| ۳۲۱  | میانگین موزون تعداد سهام عادی طی دوره                                             |
| ۳۲۴  | سود پایه هر سهم با فرض عدم تغییر تعداد سهام عادی شرکت طی دوره                     |
| ۳۲۶  | سود پایه هر سهم با فرض افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا مطالبات (به قیمت بازار) |
| ۳۳۲  | انتشار سهام جایزه (سود سهمی)                                                      |
| ۳۳۸  | سود پایه هر سهم با فرض افزایش سرمایه از مازاد تجدید ارزیابی                       |
| ۳۴۲  | سود پایه هر سهم با فرض تجزیه (ترکیب) سهام                                         |
| ۳۴۴  | سود پایه هر سهم با فرض افزایش سرمایه به قیمتی کمتر از قیمت بازار                  |
| ۳۴۷  | سود هر سهم - ساختار پیچیده سرمایه                                                 |
| ۳۴۹  | محاسبه سود تقلیل یافته هر سهم                                                     |
| ۳۵۰  | تعیین تقلیل دهنده بودن اختیارات خرید سهام، امتیازهای خرید سهام                    |
| ۳۵۱  | تعیین تقلیل دهنده‌گی و رتبه‌بندی اوراق بهادار قابل تبدیل از لحاظ تقلیل دهنده‌گی   |
| ۳۵۴  | محاسبه سود باز محاسبه شده و سود تقلیل یافته هر سهم                                |
| ۳۵۷  | قرارداد انتشار احتمالی                                                            |
| ۳۵۸  | انتشار اوراق بدهی قابل تبدیل به صرف یا کسر                                        |
| ۳۵۸  | نرخ تبدیل متغیر اوراق بهادار قابل تبدیل                                           |
| ۳۵۸  | تبدیل واقعی اوراق بهادار قابل تبدیل                                               |
| ۳۵۹  | سهامی که بخشی از بهای آن پرداخت شده است                                           |
| ۳۶۱  | اثر بر سود حاصل از عملیات در حال تداوم: قضاوتی برای تقلیل دهنده‌گی                |
| ۳۶۵  | ارائه اطلاعات سود هر سهم در صورت‌های مالی                                         |
| ۳۶۶  | افشای اطلاعات سود هر سهم در صورت‌های مالی                                         |
| ۳۶۸  | خلاصه فصل                                                                         |
| ۳۶۸  | پرسش‌ها                                                                           |
| ۳۶۹  | پرسش‌های چندگزینه‌ای                                                              |
| ۳۷۱  | تمرین‌ها                                                                          |
| ۳۷۷  | مسائل                                                                             |
| ۳۸۰  | مسائل مبتنی بر دنیای واقعی                                                        |

|     |                                                                |
|-----|----------------------------------------------------------------|
| ۳۸۲ | فصل پنجم: صورت جریان‌های نقدی                                  |
| ۳۸۲ | مقدمه                                                          |
| ۳۸۴ | صورت جریان‌های نقدی چیست؟                                      |
| ۳۸۵ | تاریخچه صورت جریان‌های نقدی                                    |
| ۳۸۹ | سودمندی صورت جریان‌های نقدی                                    |
| ۳۹۰ | ساختار صورت جریان‌های نقدی                                     |
| ۳۹۰ | فعالیت‌های عملیاتی                                             |
| ۳۹۱ | فعالیت‌های سرمایه‌گذاری                                        |
| ۳۹۳ | فعالیت‌های تأمین مالی                                          |
| ۳۹۴ | وجوه نقد و معادل نقد                                           |
| ۳۹۵ | تهیه صورت جریان‌های نقدی                                       |
| ۳۹۶ | روش حساب T                                                     |
| ۳۹۸ | روش تحلیل حساب‌ها                                              |
| ۴۰۰ | روش کاربرگ                                                     |
| ۴۰۷ | جریان‌های نقدی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی                      |
| ۴۰۷ | جریان‌های نقدی دریافتی از مشتریان                              |
| ۴۰۸ | جریان‌های نقدی پرداختی به تأمین‌کنندگان کالا و خدمات           |
| ۴۱۱ | مالیات بر درآمد                                                |
| ۴۱۲ | جریان‌های نقدی پرداختی بابت مالیات بر درآمد                    |
| ۴۱۳ | سایر حساب‌های صورت سود و زیان                                  |
| ۴۱۳ | هزینه‌ها و درآمدهای مالی و سود سهام دریافتی و پرداختی          |
| ۴۱۷ | تحلیل سایر حساب‌ها و رویدادها                                  |
| ۴۱۸ | سایر دارایی‌ها                                                 |
| ۴۲۰ | جریان‌های نقدی حاصل از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری                 |
| ۴۲۳ | سایر دریافتی‌ها                                                |
| ۴۲۳ | جریان‌های نقدی حاصل از فعالیت‌های تأمین مالی                   |
| ۴۲۶ | کاربرگ تکمیل‌شده شرکت نمونه                                    |
| ۴۳۱ | ارائه فعالیت‌های عملیاتی صورت جریان‌های نقدی به روش غیر مستقیم |
| ۴۳۹ | روش غیر مستقیم در محاسبه نقد حاصل از عملیات                    |
| ۴۴۱ | موضوعات خاص در صورت جریان‌های نقدی                             |
| ۴۴۱ | موارد شمول و عدم شمول در معادل نقد                             |
| ۴۴۳ | سرمایه‌گذاری در اوراق مالکانه                                  |
| ۴۴۳ | صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت                           |

| صفحه | عنوان                                        |
|------|----------------------------------------------|
| ۴۴۵  | صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام یا مختلط      |
| ۴۴۵  | سرمایه‌گذاری با سررسید بیشتر از سه ماه       |
| ۴۴۶  | سپرده‌های بلندمدت بانکی                      |
| ۴۴۷  | سرمایه‌گذاری ارزی                            |
| ۴۴۷  | اضافه برداشتهای بانکی                        |
| ۴۴۷  | رعایت یکنواختی                               |
| ۴۴۹  | تفاوت طبقه‌بندی در صنایع مختلف               |
| ۴۵۰  | معاملات غیر نقدی                             |
| ۴۵۱  | جریان‌های نقدی ارزی                          |
| ۴۵۸  | سایر انواع مالیات                            |
| ۴۵۸  | گزارشگری جریان‌های نقدی بر مبنای خالص        |
| ۴۶۰  | هزینه‌های غیر نقدی یا ذخیره‌ها               |
| ۴۶۱  | تحلیل اجزای بهای تمام‌شده در صنایع مختلف     |
| ۴۶۲  | توجه به ماهیت معاملات به جای شکل آن          |
| ۴۶۳  | پرداخت‌های نقدی بابت خرید سهام خزانه         |
| ۴۶۳  | پرداخت‌های نقدی بابت هزینه‌های انتشار سهام   |
| ۴۶۳  | جریان‌های نقدی مربوط به قراردادهای مشتقه     |
| ۴۶۴  | افشای اختیاری                                |
| ۴۶۵  | تفسیر صورت جریان‌های نقدی                    |
| ۴۶۶  | تفسیر متن صورت جریان‌های نقدی                |
| ۴۶۸  | نسبت‌های مالی مرتبط به جریان‌های نقدی        |
| ۴۷۰  | انواع نسبت‌های مالی جریان‌های نقدی           |
| ۴۷۶  | خلاصه فصل                                    |
| ۴۷۷  | پرسش‌ها                                      |
| ۴۷۸  | پرسش‌های چندگزینه‌ای                         |
| ۴۸۲  | تمرین‌ها                                     |
| ۴۹۱  | مسائل                                        |
| ۵۰۱  | قضیه آموزشی ۵-۱                              |
| ۵۰۴  | مسائل دنیای واقعی                            |
| ۵۰۷  | فصل ششم: حسابداری مزایای بازنشستگی           |
| ۵۰۷  | مقدمه                                        |
| ۵۰۸  | تاریخچه و وضعیت جاری نظام بازنشستگی در ایران |

|     |                                                               |
|-----|---------------------------------------------------------------|
| ۵۱۴ | مبانی حسابداری مزایای بازنشستگی                               |
| ۵۱۴ | تعریف طرح‌های مزایای بازنشستگی                                |
| ۵۱۷ | طرح‌های بازنشستگی با کمک معین - شناسایی و اندازه‌گیری         |
| ۵۲۰ | طرح‌های بازنشستگی با مزایای معین                              |
| ۵۲۳ | محاسبات اکچوئری در حسابداری مزایای بازنشستگی                  |
| ۵۲۴ | اندازه‌گیری بدهی طرح‌های بازنشستگی با مزایای معین             |
| ۵۲۵ | رویکردهای اندازه‌گیری تعهدات در طرح‌های با مزایای معین        |
| ۵۲۹ | شناسایی و اندازه‌گیری طرح‌های بازنشستگی با مزایای معین        |
| ۵۳۱ | خالص بدهی (دارایی) طرح                                        |
| ۵۳۲ | گزارشگری تغییرات در تعهدات (یا دارایی‌های) طرح با مزایای معین |
| ۵۳۷ | استفاده از کاربرگ                                             |
| ۵۳۸ | کاربرد کاربرگ در ثبت‌های حسابداری سال نخست                    |
| ۵۴۰ | وضعیت منابع طرح                                               |
| ۵۴۰ | مخارج خدمات گذشته                                             |
| ۵۴۲ | کاربرد کاربرگ در ثبت‌های سال بعد                              |
| ۵۴۳ | اندازه‌گیری مجدد                                              |
| ۵۴۴ | سودها و زیان‌های دارایی‌های طرح                               |
| ۵۴۴ | سود و زیان بدهی‌ها                                            |
| ۵۴۵ | ثبت‌های سال‌های بعد و کاربرگ                                  |
| ۵۴۷ | گزارشگری طرح‌های بازنشستگی در صورت‌های مالی                   |
| ۵۴۷ | نحوه ارائه در صورت‌های مالی                                   |
| ۵۵۰ | شناسایی وضعیت خالص منابع طرح بازنشستگی                        |
| ۵۵۰ | طبقه‌بندی دارایی و بدهی بازنشستگی                             |
| ۵۵۱ | تجمع طرح‌های بازنشستگی                                        |
| ۵۵۱ | افشا در یادداشت‌های توضیحی                                    |
| ۵۵۴ | سایر مزایای کارکنان                                           |
| ۵۵۴ | مزایای پایان خدمت کارکنان                                     |
| ۵۵۵ | مخارج بهداشتی - درمانی دوران بازنشستگی                        |
| ۵۵۶ | خلاصه فصل                                                     |
| ۵۵۷ | پرسش‌ها                                                       |
| ۵۵۹ | پرسش‌های چندگزینه‌ای                                          |
| ۵۶۲ | تمرین‌ها                                                      |
| ۵۶۴ | مسائل                                                         |
| ۵۶۹ | منابع                                                         |

## پیشگفتار

طی سه دهه گذشته تحولات زیادی در حسابداری و گزارشگری مالی صورت گرفته است. نخست، حرکت به سوی یک مجموعه استاندارد کامل و باکیفیت است که امروزه به نام استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (ابگم) شناخته می‌شود. دوم، تغییرات محیط اقتصادی و فناوری‌های جدید موجب پیچیدگی‌هایی در شکل و محتوای معاملات و رویدادهای مالی شده است. نوآوری‌های مالی، گسترش بازارهای سرمایه و استقبال عموم از این بازارها، تقاضا برای گزارشگری مالی باکیفیت و سالم را افزایش داده است؛ در عین حال دستکاری صورت‌های مالی، مداخله‌های هدفمند مدیریت و اعمال صلاحیدهای مدیریتی چالش‌هایی را ایجاد کرده است و حساسیت مقررات‌گذاران و ناظران بازارها را افزایش داده است. سوم، تغییرات پی‌درپی استانداردهای گزارشگری مالی که در پاسخ به بحران‌های پرتعداد این سه دهه و نیز مدیریت اقلام صورت‌های مالی است. چهارم، تعارض بین استانداردها و قوانین و مقررات مالیاتی که به دلیل آثار مالیاتی در مواردی مانع به کارگیری استانداردهای باکیفیت برای شرکت‌ها شده و البته در شرایطی با مداخله دیوان عدالت اداری تعیین تکلیف شده است. در بازنگری قوانین و مقررات طی دو دهه گذشته مراجع مربوط در موقعیت‌هایی مقررات را به نفع استانداردهای حسابداری اصلاح کرده‌اند. بار اصلی آموزش گزارشگری مالی در دروس حسابداری میانه لحاظ شده است. در این دروس حجم انبوه مطالب و اضافه‌بار اطلاعات سبب شده است مدرسان ابتکاراتی را به کار برند تا بتوانند همه سرفصل‌های درس را پوشش دهند. با وجود این، میانه‌ها از مهم‌ترین دروس کارشناسی محسوب می‌شوند، زیرا دانشجویان نحوه تهیه صورت‌های مالی، اقلام آن، نحوه شناخت، اندازه‌گیری و افشای این اقلام را فرا می‌گیرند.

این کتاب سرفصل‌های درس حسابداری میانه ۲ را به روشی توصیفی و تحلیلی به طور کامل پوشش می‌دهد و در تدوین آن تلاش شده است از متون معتبر استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی به نحو مناسب استفاده شود و فرصتی فراهم کند تا دانشجویان با مراجعه به این استانداردها به صنعت گزارشگری مالی و ماهیت قانونمند و تحت نظارت آن اشراف بیشتری یابند. در پایان هر فصل اشاره کوتاهی به کاربردهای اطلاعات مالی شده است تا مبین آن باشد که این اطلاعات لازم است به دانش و بینش و خرد مالی تبدیل شود و این بخشی از زنجیره گزارشگری مالی است. برای تدوین مطالب از یک رویکرد شایستگی‌محور استفاده شده است. در ابتدای هر فصل شایستگی‌های مورد انتظار، ذکر و همچنین در متن از مثال‌های واقعی استفاده شده است تا دانشجویان ضمن آشنایی با پیچیدگی‌های محیط واقعی و ارتباط نظریه با عمل، مهارت کافی برای حضور قوی در محیط کار

کسب کنند. در تمرین‌ها نیز به نمونه‌های واقعی ارجاع داده شده است تا دانشجویان مهارت‌های جستجوی حرفه‌ای و آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی ذخیره و بازیابی گزارش‌های مالی شرکت‌های ایرانی را بیاموزند. البته استادان می‌توانند از دانشجویان بخواهند نحوه شناخت و اندازه‌گیری شرکت‌های ایرانی را با شرکت خارجی مشابه مقایسه کنند. سعی شده است برخی تمرین‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای صفحه گسترده همچون اکسل طراحی شود تا یکی از مهارت‌های مهم امروز و آینده حسابداران مورد تأکید قرار گیرد.

نویسندگان کتاب، علاوه بر سابقه تدریس درس میانه ۲، تجارب اجرایی زیادی در موضوع‌ها و سرفصل‌های این درس دارند و نیازهای دنیای واقعی را در تدوین کتاب مورد توجه قرار داده‌اند. علی‌رغم همه تلاش‌ها برای تدوین کتابی کامل و دقت در ابعاد علمی، کاربردی و اجرایی، فرصت‌های بهبود زیادی وجود دارد که در صورت دریافت بازخورد، در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار خواهد گرفت.

کوشش بسیاری شده است که تدوین و چاپ این کتاب با دقت همراه باشد، به رغم تلاش‌ها ممکن است کاستی‌هایی وجود داشته باشد که بتوان آن را بهبود بخشید. امید است اعضای هیئت علمی، مدرسان، دانشجویان، پژوهشگران، حسابداران، حساب‌برسان و کلیه مخاطبان ارجمند این کتاب، نظرات پیشنهادی و انتقادی خود را به رایانامه [rahmani@alzahra.ac.ir](mailto:rahmani@alzahra.ac.ir) ارسال کنند.

در پایان از جناب آقای دکتر علی شیرزاد و سرکار خانم خدیجه اسفندی که در بازخوانی متن و تدوین و تکمیل مطالب کمک قابل توجهی داشتند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنیم.

رحمانی، حاجیان، ولی‌زاده لاریجانی و حکمت

زمستان ۱۴۰۴